Az aradi magyar színjátszás 130 éve – könyvbemutató

2018/03/29
2018/03/21

Március 29-én, 17 órakor kezdődik Piroska Katalin és Piroska István az aradi színjátszást feldolgozó két részes művének második, az 1905 és1948 közötti időszakot feldolgozó kötetének bemutatója.

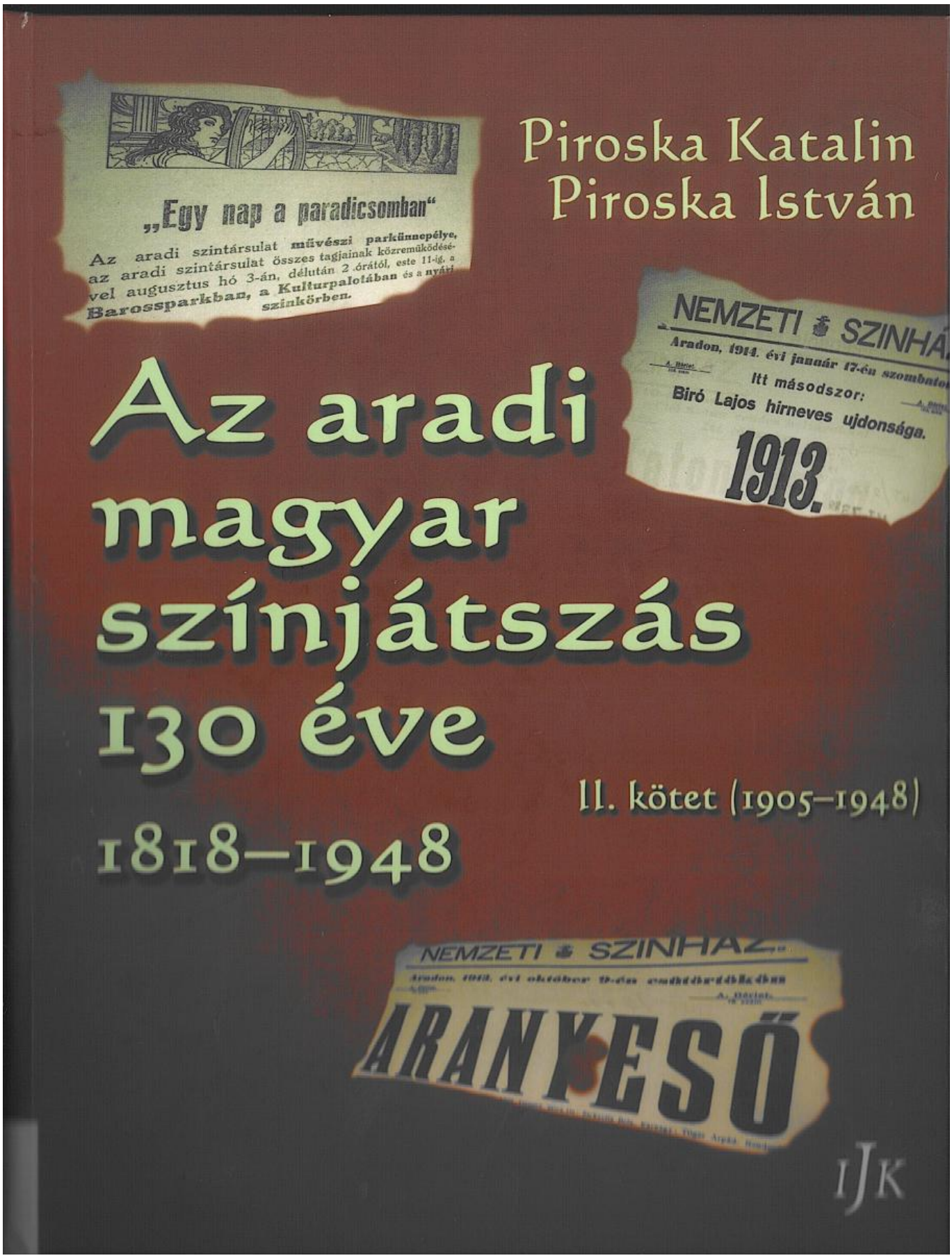

[1]Az Országos Széchényi Könyvtár Színháztörténeti Tára tisztelettel hívja és várja az érdeklődőket Piroska Katalin és Piroska István nagyszabású munkája zárókötetének megjelenése alkalmából.

Az aradi magyar színjátszás 130 éve (1818–1948) II. kötet (1905–1948) című, az Irodalmi

Jelen Könyvek sorozatában napvilágot látott könyv ünnepélyes, az aradi magyar színjátszás 200 éves évfordulóját is köszöntő bemutatójára, a nemzeti könyvtár 516-os előadótermében

2018. március 29-én, a színházi világnaphoz legközelebb eső csütörtökön 17 órai kezdettel kerül sor.

A kötetet bemutatja és a szerzőkkel beszélget: Sirató Ildikó színháztörténész, az OSZK Színháztörténeti Tárának vezetője.

Előszó Arad színháztörténetéhez

Az olvasó két vaskos kötetben ismerheti meg Piroska Katalin és Piroska István sok éves fáradságos munkájának eredményét, Arad város magyar színjátszásának krónikáját, adattárát és dokumentumait. Az első könyv 1818-tól, a magyar vándorszínészet hőskorától kíséri figyelemmel a város és színháza történetét egészen az új század elkövetkeztéig. Jelen kötetük pedig a 20. század első felének történéseiben kalauzol bennünket.

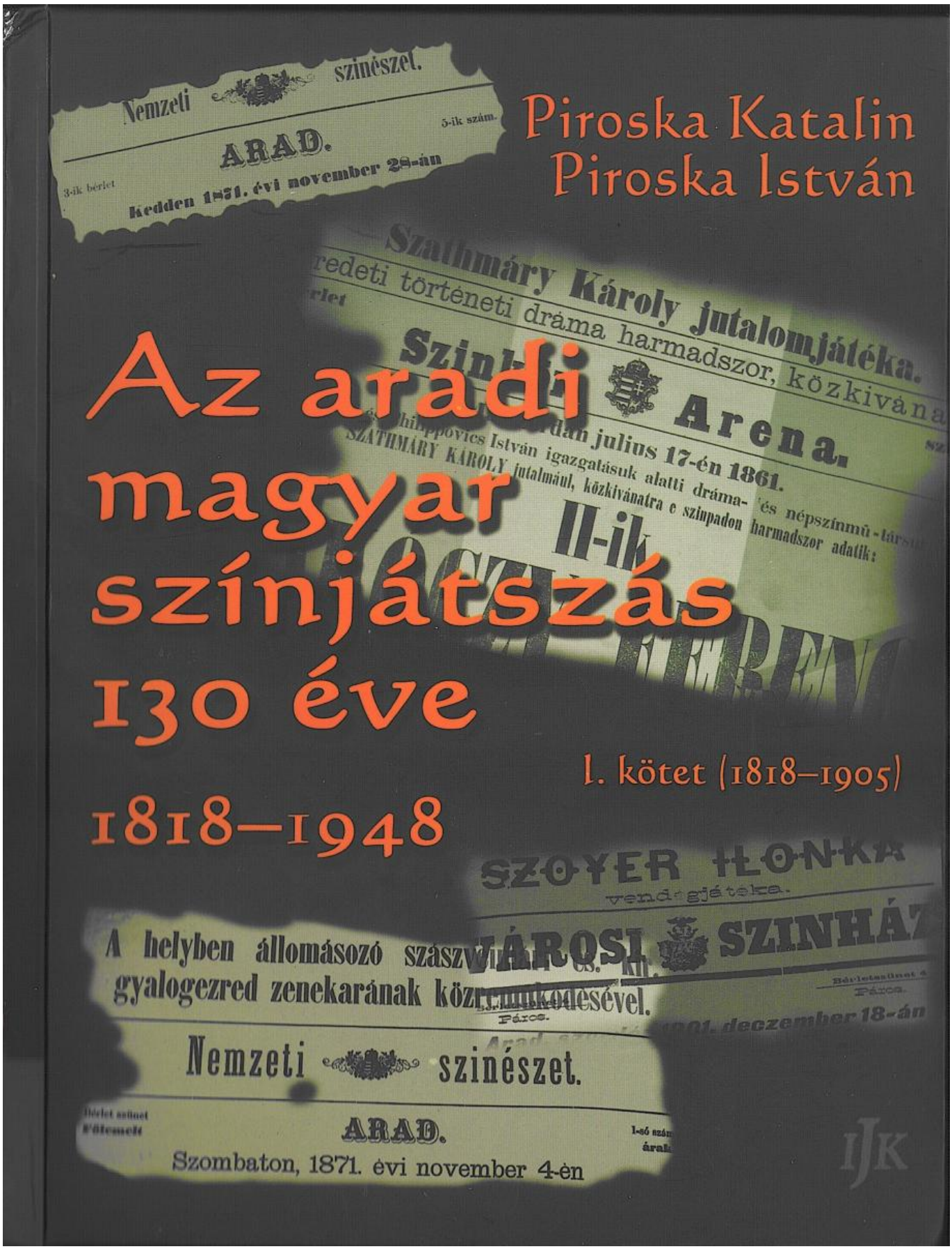

[2]A történelem és a színház összefonódó, mégis egymásnak kissé ellentmondó, nehezen békíthető fogalmainak világos kezelése, s a színházi dokumentumok és a nézők szubjektív színháztörténeteinek összesimítása egyaránt nagy hozzáértést és érzékenységet kíván. A Piroska házaspár mindkettőnek birtokában foglalja össze, miképp is kapott Arad, fontos központ-városunk

magyar színházat, hogyan gazdálkodott vele, illetve – különösen az 1918-ban kezdődött második száz évben – hogyan harcolt érte a történelem sodrában. A krónika, a tények, a források kritikus értelmezése sokkal árnyaltabb, színesebb, igazabb képet ad színjátszásunkról, mint bármilyen legenda, homályos emlékezés vagy szépítő túldimenzionálás. Helyükre kerülnek a művészek, a polgárok, a színházcsinálók, az őket szerződtető városi elöljárók és a közönség. A kritikusok és a vállalkozók, a színházszerető nézők és a politikusok. Jobban látszanak a szereplők a színpadi fények kihunytával a filológus lényeglátó pillantásának tükrében. A töredékes adat-darabokból teljes kép, 130 esztendőt átfogó ív rajzolódik ki.

Arad magyar színháztörténeti monográfiájának második kötete két, élesen elváló szakaszt mutat a 20. század évtizedeiben. Az első, a kötetnyitó 1905. esztendőtől 1918-20-ig tartó az előző kötetben megismert színháztörténeti folyamatba illeszkedik, majd a világháborús és a forradalmakkal megszakított évek után teljesen új helyzetbe torkollik a nemzethatáron túlra szakadt város kisebbségi színházának pályarajza. Így a második könyv különösen izgalmas példáját adja annak, hogy a mechanikusnak tűnő nemzet- vagy politikatörténeti tagolás mennyire nem gépies, amikor egy közösség – a város, s egy kulturális intézmény – a város színháza áll a fókuszban. A színházi események és történések mögött mindig fölsejlik a székhely és a nemzet helyzete, a változásokhoz a színházcsinálóknak és a közönségnek egyaránt alkalmazkodni kell. S még a belső feszültségek, ellentmondások, a művészi értékmérők nehezen alkalmazható skálái is befolyásolják, miképp jelenik meg a színház a közönség előtt, a sajtóban, vagy épp a színháztörténeti irodalomban.

Piroska Katalin és István terjedelmében is tiszteletreméltó munkája az olvasókat messzemenően segíti a tények értelmezésében, hogy láthassuk, milyen fontos volt a magyar színjátszás Arad számára, milyen fontos volt Arad a magyar kultúra számára korokon át, s mennyire fontos is a mi évszázadunkban, hogy az aradi magyar színháztörténet köteteibe foglalt háttértudással fölvértezve érveljünk a lehetőségek bővítéséért, a múlt értékeinek jelenbe-jövőbe konvertálásáért.

Köszönjük Piroska Katalin és István fáradhatatlan és kitartó kutatásait, jelentős eredményeiket a hazai színháztörténet-írás alapkutatásainak legjobb hagyományait követő munkában.

Monográfiájuk példaértékkel járul hozzá nemcsak a helyi kultúra kutatásához, de az egyetemes magyar színháztörténet föltárásához és pontos, arányos képének megrajzolásához is.

Sirató Ildikó

Az I. kötet adatai [3]

Az I. kötet az Irodalmi Jelen oldalán [4]
2018/03/21 - 11:03

Forrás webcím: https://oszk.hu/rendezvenyek/az-aradi-magyar-szinjatszas-130-eve-konyvbemutato

Hivatkozások:
[1] https://oszk.hu/sites/default/files/aradi-szinjatszas-2.jpg
[2] https://oszk.hu/sites/default/files/aradi-szinjatszas-1.jpg
[3] http://nektar.oszk.hu/hu/manifestation/3450271
[4] http://shop.irodalmijelen.hu/forint/index.php?productID=242
[5] https://oszk.hu/category/foszotar-es-pozicionalo/hirek
[6] https://oszk.hu/category/foszotar-es-pozicionalo/rendezvenyek